

T. 547.453

Т. ЯРЧУК.

Проблески
серед
темної ночі

ЦІНА 10 ГР.

СТАНИСЛАВІВ 1931.
НАКЛАДОМ АВТОРА.

ДНУК Л. ГЕЛЛЕРА, СЛАНИСЛАВІВ, СОБІСЬКОГО 7. ТЕЛ. 622

Проблески серед темної ночі.

I.

Вечірня їзда.

Станиславів. Холодний, мрячний вечір...

За кілька хвилин відходить останній автобус в сторону Богородчан. Всідаю. Всі місця заняті. Мені попало резервне місце коло дверцят автобуса. Їзда заказується не зовсім вигідна, але їду, бо в Нивочині зйдуться люде на біблійні сходи.

Трубка обізвалася. Мотор пущено в рух. Він зафуркотів, завив. Автобусом легко шарпнуло з місця. Замиготіли брукові лампи, кидаючи на „Добра-ніч„ своє матове світло за відіжджаючим автобусом... Ще кілька хвилин і ми за містом. Двоє осліплюючих, автобусових очей лійковато врзались у мрячну пітьму, освічуючи дорогу до Богородчан...

Незабаром почали дошкулювати невігоди їзди. Автобусом підкидало в гору, метало то вправо то вліво... Чимраз тяще віддихати було повітрям, пересиченим спаленою бензиною. Мої ноги, придавлені до стіни автобуса, почали терпнути. Я бажав як найскорше добитись до місця, де маю всідати. На це треба було ждати понад пів години.

II.

Серед темної ночі.

Не доїжджаючи до місточка Богородчан, я висів з автобуса. Довкруги темно, хоч око виколи. Вогка мряка мене оповила. Здеревілі ноги відказували послуху. З тяжкою бідою поступив я пару кроків і майже механічно натрафив на телеграфний стовп. Я сперся об нього, слухав тужної, монотонної мелодії, що її вигравав вітер на телеграфних дротах і дожидав, аж мій зір трохи привикне до нічної пільми й запари в ногах розійдуться.

— Ще шість кілометрів треба йти пішки, — подумав я. Трохи погано! Нічого, якосьто буде...

З цими гадками пішов я на право від мурованки дорогою, що веде через Богородчани — село до Нивочина. Насамперед дорога вела помежи панські лани.

— „Панські“ ?

— Ні, не „панські“, а єпископські. Їх закупив станиславівський єпископ. Говорять, **що заплатив аж чотириста-тисяч долярів. Чотириста-тисяч!** Величезна це сума, то правда, але ж бо ці добра враз із дооколичними лісами вже не в руках якогось там Чеха-чужинця, а в посіданні української, уніяцької єпархії. Хоч той Чех був дуже добрий для наших людей, а навіть деякі говорять, що він євангелик, всежтаки блища сорочка ніж кожух, всежтаки він чужинець, а заряд уніяцької єпархії є український. Отже ці величезні добра належать уже до нашого наро-

ду. — Ця думка приємно вразила мене. Весело зробилось на серці, та не надовго...

— Як, як? „Належать уже до нашого народу“? Таж уніяцька епархія підлягає Римові. Ану, хай наш нарід відірветься від Риму, чи буде мати яке-небудь право до цих дібр? — Заледви... А коли останеться при Римі, то хиба буде мати з них користь? Здається таку саму, як з того готелю, що його ще перед війною збудовав станиславівський єпископ з кривавиці наших батьків, або такий самий зиск, як з тої духовної семинарії св. Йосафата, котру українські кат. єпископи будують у Римі.

— Хибаж наш нарід такий багатий, що може позваляти собі на будування виставних готелів, чи заграничних семинарій?

— Ох, багатий, багатий! Краще й не згадувати! Жеброта на кожному кроці. Багато людей примирає з голоду. Старці мусять ходити за прошенням хлібом. Сироти тиняються попід плотами. Виховні заведення почисливби на пальцях одної руки. Діти виростають без рідної школи і знання, хто вони і пощо живуть на Божому світі. Чому заряд церкви так мало про це клопотався, що аж світські люде самі мусили журитися про виховання нашої молоді й о власних силах організувати товариство „Рідна Школа?“

Пятьдесять літ боролися провідники „Рідної Школи“ з ріжними перешкодами і злиднями. Пятьдесять літ працювали ідейно над вихованням будучих поколінь нашого народу, жертвуючи задля нього свої труди, здоровля й майно. „Серед темряви, байдужности й зневіри“ ломили

тверду скалу і „йшли невпинно вперед“, виховуючи молоді українські покоління по „ідеї, основаній на високих засадах християнської етики і моралі“. За це сподівалися вони заохоти, узнання й помочі в тяжких, переломових часах також від українського кат. єпископату. Одначе замість цього стрінулись ось з чим:

В „Новій Зорі“ ч. 19 появилася стаття „Про українські світські установи“. Її написав **єпископ Хомишин**. Замість заохотити управу „Рідної Школи“ до дальшої праці, єпископ Хомишин строго осудив її за те, що вона в своєму календарі сміла умістити православний місяцеслов побіч греко-католицького, зате, що відпоручник „Рідної Школи“, перебуваючи в Америці, скорше відвідав світські українські установи ніж католицького єпископа Богачевського, зате, що під час посвячення будинку гімназії імени І. Франка в Дрогобичі в присутности кат. єпископа і духовенства промовці звеличали найбільшого українського писателя Івана Франка і зате, що у відозві „Рідної Школи“ була згадка про виховання на основі високих засад „християнської етики й моралі“ в любові до своєї Церкви і свого Народу, а не було згадки „о католицькій Церкві і о католицькій етиці“.

За це усе єпископ Хомишин не лише тяжко докорив нашій інтелігенції **але навіть випігнув її поміч Церкви** цими словами: „Коли ходить о грошеву поміч, коли ходить о позискання фірми, тоді йдеться до Церкви“.

Христос-же так учить: „Тиж, як подаєш ми-

лостиню, то нехай ліва рука твоя не знає, що робить права" (Матей 6, 3).

„Дай — не дай, не лай“ — каже народня пословиця. Чи дав єпископ Хомишин з рамени Церкви яку поміч чи ні, це його річ, але лучше не дати ніж давши поміч, опісля випоминати прилюдно. Цего не роблять ані полські, ані німецькі, ані французькі, ані італійські, ані навіть іспанські, єпископи. Хтожби з них написав на інтелігенцію свого народа так, як оце вчинив єп. Хомишин при кінці згаданої статті? Ось його слова: „І ті наші інтелігенти індеференти, ліберали, або релігійні циніки **мають ще чолюдаватися, домагатися, не раз настирливо, і навіть диктувати духовенству, щоб давало гроші, занималося складками і збірками в церкві...**“

Невже українська інтелігенція заслужила собі за довголітні труди, щоби згірдливо висказуватися про ню: „наші патріоти“, „реліг. циніки“ і т. п.? Таж з усіх народів між українською інтелігенцією є ще найбільший процент глибоко-віруючих християн. Хиба зате вона заслужила докору, що всіми силами помагає Церкві виховувати народні маси? Хиба зате її треба ганити, що йде разом з народом і на народні цілі просить навіть єп. Хомишина о поміч? Може зате, що трудиться збиранням датків та йде за ними так саме до робітничих і селянських хат як й до єпископських палат? Хибаж узбираний гріш привлащує вона собі? Таж вона тими збірками не будує нового готелю в Станиславові, але віддає їх на „Рідну Школу“, „Провіситу“, сиротинці..., щоб наші народні установи

зовсім не занепали, щоб ми від інших культурних народів задалеко не відстали...

Що нам з того готелю, що його побудував уніяцький єпископ за народні гроші та заінтабулював на товариство „Непорочного Зачаття“? Хиба це виховає наш нарід? Таж до каварні, що знаходиться в тому готелі, сходяться лише такі пани, котрі до пізної ночі люблять забавлятися і танцювати з танечницями. І в готелі заледви чи хто з Українців ночує. На це треба багато грошей.

Якаж користь нашому народові з тих дібр, що їх купив владика Хомишин від Чеха? Доки був Чех, то бідні люде могли заробити дешо, працюючи на ланах „за сніп“, а в лісі — рубаючи дерево. Колиж не стало Чеха, а його добра опинились в єпископських руках, зараз у жнива такий „малий сніп“ давано людям за їхній труд, що нарід мусів десятки миль мандрувати і на жидівських полях працювати, щоби заробити собі хоч пару кірців збіжа на зимовий прожиток... Вируб лісів запродано жидівській фірмі. Вона має своїх робітників, а місцевих не потребує. Не мають бідні гроша де заробити, хоч гинь; дроз защо купити, щоб розтопити зимою в печі. А сушника збирати в лісі не вільно. Давніше, так! А тепер ні, бо за це строго карають.

Зачав єпископ парцелювати лани. Злакомились люде, бо люблять рідну землю. Купили по кілька моргів. Прийшлось платити. Заробити нема де. Проценти narосли. Порятунку нізвідки! Приходиться людям свій ґрунт продавати, бо мусять платити рати.

— Ох, Боже наш, Боже! Що з того буде? Де дінуться ті люде? Бідні люде...!

Чорною хмарою оповили мене гадки. Біль стискав груди і давив горло чимраз сильніше, сильніше... Нараз зареготав я.

— Радій народе, бо за свою кривавицю маєш виставний готель до забави разом з кіном і каварнею!

Радій народе, бо маєш єпископські добра, на котрих ще менше заробиш, як на жидівських ланах!

— Радій народе, бо кожний гріш, даний у церкві на „Рідну Школу“ прилюдно випоминається тобі, а рівночасно за твої гроші будується тобі в Римі духовну семінарію св. Йосафата аж на сімдесят богословів! Замало було тобі тої колегії, котру 1896 року вибудував австрійський цісар Франц Йосиф і котра в найбільшій мірі спричинила у нас заведення безженства священників. У ній виховувалося лише по шіснайцять богословів, між котрими і я стратив аж чотири роки молодечого віку. Але ця колегія замала для тебе, народе! Тепер в Римі будується для тебе семінарія аж на сімдесят питомців, котрі не лиш будуть безженними священниками але й добрими провідниками і напевно допоможуть тобі скоро закинути стародавний східний обряд, а зате уможливлять тобі вrostися в катол. Церкву і її соками жити“, як це пише єпископ Хомишин в „Пастирському листі про византіїство“.

Початок уже зробили монахи Василіяне, як це бачимо із слідуєчих слів єпископа Хомишина: „Но хочай ми“ — пише він у згаданому листі, —

„оставали в унії чотириста літ, однак у нас тут в Галичині католицька ідея не вкорінилася була як слід в душу нашого народу... Доперва коли за бл. п. Папи Льва XIII. став у нас зреформований Василіянський чин*), тоді пробудилося у нас релігійне і духовне життя. Отці Василіяни своїми місіями для народу, реколекціями для священників, своєю душпастирською діяльністю, в кінці своїми релігійними видавництвами проломили леди нашої холодної обрядовщини і промостили дорогу до розквіту внутрішнього життя з надприродної благодати. Передовсім розвинувся у нас Евхаристійний культ зі всіми практиками, як: адорація, часті святі Причастія, прилюдне обходження торжества Божого Тіла... Відтак практики культу Пресв. Серця Ісуса Христа, Свято Серця Христового, Апостольство молитви в злуці з Серцем Христовим... ..А що до почитання Пр. Діви Марії, то не потребую много розводитися. В нашій народі дуже високопочитана і горячо люблена Пр. Діва Марія, але практичний культ... впроваджений через Василіянський чин. Вистарчить спімнути: Марійські Конгрегації, торжественне обходження Непорочного Зачаття, майські Богослуження. Відмовлювання коронки і розаря тепер загально практиковане через священників і вірних. А прецінь памятаю ще часи, коли наші священники гіршилися, коли бачили в руках наших вірних коронку. Рівнож прийнятий шкапір..“

*) Василіянський чин зреформували Єзуїти при кінці минушого століття.

Ось скільки вже зроблено в напрямку златинщення нашого народу. Але це ще за мало. Українському народові в Галичині по словам еп. Хомишина **„треба жити повним католицьким життям“**. А щоби Українці не лякалися того, що до помочі Василянам в златинщенні нашого народу прийшли з Бельгії монахи Редемптористи і також роблять свої місії, еп. Хомишин у тому самому листі пише так: **„Не біймося латинщення, а страхаймося найменшого відхилення від катол. Церкви“**.

Знова на твердження тих, котрі ще намагаються задержати чистий греко-катол. обряд, щоби тим способом навести до унії з Римом наших православних братів, еп. Хомишин у згаданому листі так заявляє: **„Чи маємо навести Схід, то се друге питання, але що нашим абсолютним обовязком є берегти нашу католицьку віру, що нашим обовязком є перше дбати про власне спасення, то річ без сумніву певна“**.

— Тепер ясно мені, — подумав я, чому владика Хомишин так строго виступив проти „Рідної Школи“ за поміщення в календарі місяцеслова православного побіч католицького; за звеличення Івана Франка підчас посвячення шкільного будинку в Дрогобичі і т. д.

„Рідна Школа“ укладаючи календар, хотіла дати до зрозуміння українським католикам і православним, що „блища сорочка ніж кожух“, що як одні так другі є братами одної Неньки, що „Рідна Школа“ є так для одних як і для других. Як Христос полюбив усе людство і всіх людей

огортає Своєю безмежною любовю, так „Рідна Школа“ любить усіх синів Українського народу, усіх бажає з любовю пригорнути до себе і вихувати на гідних горожан суспільности, люблячих свою Неньку та її великих мужів як Т. Шевченка, Івана Франка і т. д. Одначе це не подобається владиці Хомишину. По його думці греко-католик не має звертати уваги на православного брата, а має „перше дбати про власне спасення“ й задля цього має „вростатися в католи. Церкву і її соками жити“. За мало для владики Хомишина, що „Рідна Школа“ виховує молодь „на високих засадах християнської етики і моралі“, як це сказано у її відозві з нагоди 50-літнього ювілею. Він обурюється зате, що у згаданій відозві „о католицькій Церкві, о католицькій етиці нема ані словечка“ і підписує цю відозву лише з тим застереженням, „що в „Рідній Школі“ буде запевнений вплив католицької Церкви“. (Еп. Хомишин: „Про укр. світські установи“). Виходить отже таке, що католицька етика є щось иншого як християнська етика, що Українські католики мають ради власного спасіння дбати лише про себе самих, а всякі звязки навіть під оглядом виховання повинні перервати з українськими братами православними, бо навіть поміщення православного місяцеслова побіч греко-католицького є великим згіршенням в очах еп. Хомишина, що ради спасіння мають Українці-католики відректися навіть таких заслужених синів Неньки, як І. Франко, Т. Шевченко і т. д., бо вони, мовляв, „атеїсти-безбожники“. Колиж галицькі українські установи не мають охоти поступати так, як бажає владица Хомишин, то він їх примушує до цього своїми клявзулями й по-

грозами, що церква не буде їм помагати. Вони, ці україн. установи, мусять коритися, бо під цей переломовий час вони бідні, дуже бідні і конечно потребуєть помочі так від свідських Українців як також від духовенства. Еп. Хомишин поставить на своїм...

— Так, златинщення нашого народу піде скоро вперед. Чого ще не златиншили Василіяне, те златинщать Редемптористи, а їм допоможуть ті сини українських батьків, котрі виховуються в Римі в духовній семинарії св. Йосафата, котрому ти, народе, так широ молишся.

— Ох, Боже мій, Боже! Кудито йде кривавиця нашого народу! Осуди, народе, самий! Чи так повинно бути? Чи не краще булоб замість заграничних духовних семинарій будувати виховні заведення у своїм краю та помагати нашим виховним світським установам? Навіть Німці-кольоністи будують собі тут, у нас, свої виховні заведення, а нам хіба треба аж в Римі їх будувати? Щожто, ми багатші від Німців?...

Під напором таких і подібних гадок, що чергувались у моїй голові, жаль і біль огортали мене. Горька доливала свідомість, що все те чиниться не за свої власні гроші — до них мені засі, а за гроші осягнені з продажі тих ґрунтів, котрі наші батьки подарували на церкву в тій добрій вірі, що їхню даровизнину оберне церква на якісь добрі народні цілі. І що з того вийшло? — Наші діди, прадіди давно вже повмирали. Гарно їх поховано, а їхні внуки — босі й обідрані сироти тиняються попід плоти і виростають без ніякого виховання.

— — — — —
Таке роздумував я, налапаючи по болотистій

дорозі. По кладці перейшов я через річку Бистрицю, відтак почала паав вулицями села Богородчан.

Сільський гамір замовк. По хатах гасли світла. Село ладилось до заслуженого відпочинку по цілоденних, важких трудах...

Десята година була, як я вийшов за село. По обох боках дороги, що веде до Нивочина, в нічній пітьмі ледви помітно зарисовались сліди воєнних окопів. Тринадцять років тому йшли тут взяті австрійсько-російські бої. Тут не один наложив головою і замість срібного чи золотого хреста заслуги, дістав тоненький смерековий хрест, котрий давно спорохнавив і без сліду пропав... Час поволі вигоює рани. А люде — людьми: з крісів поробили „втинки“ й стріляють один одного, немовби один другому заваджав на Божому світі.

От недавно в цих сторонах убили одного чоловіка таки під йогож хатою й ніхто не знає, за що й по що. Небіщик оставив матір стареньку, жінку і сиротину — донечку. Ще досі небоги куди ходять — плачуть, але знівченого життя годі відплакати.

Такі гадки і нічний шум лісу, біля котрого я переходив, бентежили мене: я саміський, як палець. Довкруги мене на полях і в лісі тихо, хоч мак сій. Чую лише чалапання моїх ніг до болоті й легкий шум лісу, немовби дерева перешіптувались mezi собою.

Нараз щось залопотіло між деревами, впало й трісло. Холодний дроз з'електризував мене. Мурашки забігали поза плечима. Волосся ставало дубом... Я злякався.

Ігі! Та не знати чого? Суха галузка впала з дерева й зломилася, а я вже уявляв собі, що хтось з „втинком“ підходить до мене. Таж у таку пізну пору й пес не вдержався би в цьому місці, серед такої самітної тиші й вогкої мряки, а не то хтось з людей. А може то яка біда? — Біда не дурна сидіти на полі. Вона розпаношилася найбільше там, де живе наш темний народ. Ох, розпаношилась!

III.

Світляні проблески.

Я поволі перейшов поля й наблизився до глибокої довжезної яруги, в котрій по обох боках потоку примістилось убоге, підгірське село Нивочин. Було чверть на дванадцятую, як я опинився в селі на мості, побудованому над потоком, котрий тихенько журчав по камінцях. Позривані береги й нанесене каміння з гір доказують, що цей потік не все такий малий та спокійний, як ось тепер. За мостом подався я на ліво камінистою дорогою понад потік в горішній кінець села. Там схід сонця своїми проміннями найскорше освітлює убогі, але гарні селянські ліп'янки, там також найскорше правда божественної Євангелії освітила уми бідних, але розумних селян. Перейшов я попри церкву, школу й постерунок... В жадній хаті не світилося. Село відпочивало. Над ним в повітрі царила сонна тиша. Не було чути навіть гавкання псів. Все спало...

Ні, не все! Он, ще в одній хаті ясно світить ся. Та це в одного з братів євангеликів. Це пе-

вно наші брати євангелики ще сидять; чекають на мене й читають. Під впливом таких здогадів радість огорнула мене. Чим скорше перейшов я через потік; видряпався на другий беріг; перескочив через заболочений перелаз й опинився задиханий в сінях нової гарної хати і радісне здивування обхопило мене. Хатні двері були відчинені. Довкола стола й на лавах під вікнами сиділи молоді люде. Самі брати євангелики! Їхні ясні, розумні очі були звернені на одного брата, що похилився над столом і плавно, голосно читав.

— Цікаво, що саме читають? — подумав я, бо не міг доглянути книжки на столі, котру заслонили мені плечима ті, що сиділи на лавах. Я стримав віддих і слухав:

— „І ненавидітимуть вас усі за імя моє; хтож видержить до кінця, той спасеться“ — читав брат Никола.

— Ага! То вони читають Євангелію від Маттея, голова десята — подумав я. — Цікаво, що буде дальше?

— А що, може неправда? Хіба нас люблять? — перебив дальше читання брат Василь і почав ходити по хаті. — Хіба не знаєте, яке на нас виговорює от хочби й ксьондз на казанні в церкві?

— Хай собі виговорює — зауважив один з братів. — Що нас те обходить?

— Як то „що“? Як би ми висиджували в корчмі тай напивалися з ксьондзовими прислужниками, то все булоби добре. Можеби й словечком не докорив, а його прислужники вже давно булоб тебе й мене вписали до братства церковного і бувби ти що неділі тримав свічку в церкві. А зате, що цілими вечерами висиджуємо

над св. Письмом, ксьондз називає нас безбожниками, нехристами, єретиками.

— Кажу ще раз: хай називає, як хоче — відповів другий брат. — А їхньої свічки мені не треба. Правда й наука Христова ліпше світить як свічка.

— Та й мені не треба! Я лише хотів сказати, якто й тепер ненавидять за правду і других намовляють проти нас ті, що самі повинніби заступатися за правду й науку Христову.

— Ой, таки-так! — відізався хтось з інших братів.

— А видите! — заключав брат Василь. — Того то, й болить, що є правда на світі, а не по правді поступають люде, але „терпи козаче, атаманом будеш“. Чи як то в Євангелії написано?

— „Хтож видержить до кінця, той спасеться“ — перечитав удруге похилений над столом брат Никола.

— Так, так! Мусимо видержати до кінця. Інакше нічого з того не буде! А що до слів „той спасеться“, я б вам дещо розповів.

— Хай буде! — Розкажуйте! — почулись голоси інших братів.

— То так було, — почав оповідати брат Василь і далі ходив по хаті. — Я недавно майстрував у мойго крєвняка. Він завзятий католик. Що лише прийде до мене, подивиться на роботу тай все своє: „Віра твоя спасла тебе“ і давай мене намовляти, щоб я покинув читати св. Письмо, перепросив ксьондза тай все буде добре. Слухаю я його, слухаю, тай нічого не кажу. — Хай собі говорить. Він старший, треба йому змовчати — думаю собі. — А переконати його годі, бо не

вміє читати ні писати. Говорить, що „віра твоя спасла тебе“, але ледви, чи знає, про яку то віру говориться в Євангелії. А ксьондза не маю за що перепрашати, бо я його нічим не образив... Але він усє своє:

„Віра твоя спасла тебе“, тай „віра твоя спасла тебе...“

Вкінці було мені доста того всього, тай питаю:

— Про яку то ви віру говорите?

— Якто про яку? Про католицьку. Ти знаєш, що лише в нашій церкві на престолі є живий Ісус Христос? Подумай собі! Живий Христос і то лише в нашій католицькій церкві! Так наш ксьондз казав!

— Як лише у вашій церкві — відповідаю йому — живий Христос, то значить, що всюди поза вашими католицькими церквами Христос мертвий або Його зовсім нема.

— А певно, що так! — каже мій крєвняк.

— Отже на небі, відтак в тій хаті, де ми євангелики сходимося на Богослуження, а навіть у вашій хаті нема Христа і не чує молитви. А чомуж ви самі рано й у вечері молитесь у своїй хаті, а не йдете до церкви?

На це мій крєвняк нічого не відповів, лише покрутив головою.

— А бачите! — кажу. Ви так само вірите, що Христос є всюди і то всюди живий.

— Та ніби так! — признав мені крєвняк.

— А що до слів „Віра твоя спасла тебе“, то так справа мається, — пояснив я йому. Ці слова сказав Христос до кровоточивої жінки, що діткнулася Його одежі, тай сдужала і цими

словами дав їй тай нам усім зрозуміти, що ані діткнення Його одежі, ані сама Його одіж не спасають людей, лише віра в Нього Самого, то значить, що віра в Ісуса Христа спасає всіх. Про цю віру так каже апостол Павло у своїх листах: знаємо „**що не оправдується чоловік ділами закону, а тільки вірою в Христа Ісуса** і ми увірували в Ісуса Христа, щоб оправдитись вірою в Христа“ (До Галат 2, 16).

— З тебе бувби добрий ксьондз, — сказав мій кривний і з того часу дав мені спокій. Цими словами брат Василь кінчав оповідання...

Мов укопаний стояв я у сінях і дивувався, що та горстка братів — євангеліків уже так добре визнається на науці святого Писання. За трудно, яких я зазнав підчас нічної мандрівки, ця свобідна розмова братів, до котрої я незамічений прислухувався, була моєю найкращою нагородою.

Зараз же після цього я увійшов до кімнати. Зібрані брати витались, раділи і співчували зі мною. Відтак відбулась біблійна година, на котрій ми спільно розбирали і застановлялись над словами: „**Хто чує крик і плач убогого байдужно, той сам кричати ме, й вислуханий не буде**“ (Кн. Припов. Сол. 21, 13),

Після цього ще якийсь час говорили ми на ріжні теми із святого Писання; відтак розійшлись на відпочинок, бо вже було пізно по опівночі й на сході починало поволі світати.

16. LIP 1931

7367

Читайте !

Поширюйте !

„ПРОЗРИ!“

еванг. україн. двотижневник, що його редагує ТЕОДОР ЯРЧУК україн. еванг. проповідник.

Станиславів, ул. Заулкова ч. 4.

Однорічна передплата „ПРОЗРИ!“ . . . 1·50 зл. п.

В редакції „Прозри!“ можна набути :

- БІБЛІЯ більшого формату 6— зл. п.
- БІБЛІЯ кешонк. формату 6— ” ”
- НОВИЙ ЗАВІТ кешонк. формату 2— ” ”
- „АПОСТОЛ ПЕТРО“ — написав Т. Ярчук · 0·55 ” ”
- МАЛИЙ КАТЕХИЗМ 0·30 ” ”
- ПРИЙДИ ТАЙ ПОДИВИСЬ — написав Т. Ярчук 0·05 ” ”
- БІЧІВНИКИ — написав Т. Ярчук 0·20 ” ”
- БЕРИ І ЧИТАЙ! — написав Т. Ярчук · 0·10 ” ”
- ПРОБЛЕСКИ СЕРЕД ТЕМНОЇ НОЧІ — написав Т. Ярчук 0·10 ” ”

Почтова пересилка не подана у наведених цінах.

7367/31